

Anbefalinger til regeringen i forbindelse med vækstudfordringerne for Danmarks udkantsområder

Den lokale og regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling er styrket med etableringen af de seks regionale vækstfora. Rammerne er velegnede til også at tage hånd om udkantområdernes vækstudfordringer.

Men udviklingen i den globale økonomi har reduceret den private beskæftigelse betydeligt. Det har særligt ramt industrierhvervene, der fylder mere i udkantsområderne end på landsplan.

Etableringen af nye virksomheder og jobskabelsen bliver således i stigende grad koncentreret i Hovedstadsregionen og i Østjylland. Det betyder større pendlingsafstande og udfordringer ved at fastholde en positiv udvikling i store områder uden for de økonomiske centre. Dette vanskeliggøres yderligere af, at udkantsområderne har haft en befolkningstilbagegang de seneste 20 år og befolkningssammensætningen er gradvist ændret, så der er blevet flere ældre og færre unge.

Der er ikke nogen nemme løsninger på udfordringerne i udkantsområderne. Fremtidens løsninger må ikke holdes tilbage af gårsdagens strukturer. Danmarks velstand – også udkantsområdernes - skyldes i høj grad vores omstillings- og forandringsvilje og vores evne til at finde gode svar på nye udfordringer og muligheder, som blandt andet følger af globaliseringen.

Flere i udkantsområderne får en ungdoms- eller erhvervsuddannelse nu end for 10 år siden. Der er dog fortsat flere i resten af landet, der får en ungdomsuddannelse. Og forskellen mellem andelen af unge med en videregående uddannelse i yderområderne og i resten af landet er blevet stadig større. Det er derfor centralt, at regeringen i sit svar på udkantsområdernes udfordringer tager hånd om at styrke uddannelserne og sikre, at det er attraktivt at tage en uddannelse i udkantsområderne. Herunder kan det være relevant at se på, hvilken betydning decentralisering af uddannelsesstrukturen har for udkantsområderne.

SEKRETARIATET FOR DANMARKS VÆKSTRÅD

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

kontakt@danmarksvaekstraad.dk

www.danmarksvaekstraad.dk

De danske udkantsområder skal have mulighederne for at omforme tabte arbejdspladser med udgangspunkt i de eksisterende og potentielle lokale styrkepositioner. Udkantsområderne skal være en del af Vækstdanmark. I den sammenhæng kan turisme og oplevelseserhverv bidrage til væksten i udkantsområderne. Grøn turisme og muligheder for sæsonudvidelse kan være en del af løsningen. Der er derfor behov for vækstpolitik og ikke socialpolitik. I udkantsområderne skal det være muligt at bygge på de lokale styrker og skabe fyrtårne, der skaber grundlag for erhvervsudvikling og samtidigt gør det attraktivt at bo i områderne.

Yderligere bør regeringen nøje overveje skatter og afgifters indvirkning på udkantsområderne. Flere energiintensive industrivirksomheder er placeret i udkantsområderne og høje energiafgifter vanskeliggør fastholdelse af beskæftigelsen i disse områder. Generelt bør konsekvenserne for den geografiske balance i Danmark vurderes ved satsninger indenfor energi og turisme. Yderligere er kørselsfradrag centralt for, at danskere fortsat kan bebo udkantsområder, men arbejde i de byzoner, hvor en stor del af jobvæksten finder sted. Et nyt system for road pricing må tage hensyn hertil.

I øvrigt bør der, fx i den regionalpolitiske redegørelse, også fokuseres på internationale erfaringer i forhold til at skabe bedre regionaløkonomisk balance, herunder succeshistorier i forhold til udkantsområderne fra ind- og udland.

Udkantsområderne i Danmark står over for en række udfordringer, der skal imødegås, hvis vi skal stå stærkt i den globale konkurrence og fastholde og udbygge velstanden de kommende år. Det gælder både på kort og på langt sigt. Danmarks Vækstråd vil derfor opfordre til, at regeringens regionalpolitiske udspil omsættes til konkret handling med en volumen, som giver gennemslagskraft derude - så vi får Danmark i balance.

Med venlig hilsen

Lars Nørby Johansen
Formand